

Bruxelles, 25.7.2019.
COM(2019) 347 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu Odluke Vijeća

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Odbora za SGP osnovanog na temelju prijelaznog Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike, s druge strane, o donošenju poslovnika za postupak mirenja, poslovnika za postupak arbitraže i kodeksa ponašanja arbitara

PRILOG

ODLUKA br. x/2019 ODBORA ZA SGP osnovanog na temelju prijelaznog Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike s druge strane,

od xx/2019.

o donošenju poslovnika za postupak mirenja, poslovnika za postupak arbitraže i kodeksa ponašanja arbitara

ODBOR ZA SGP,

uzimajući u obzir prijelazni Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum”), potpisan u Bruxellesu 15. siječnja 2009., koji se privremeno primjenjuje od 4. kolovoza 2014., a posebno njegov članak 80. stavak 1. i članak 88.,

budući da:

- (1) U skladu s uvjetima Sporazuma i ove Odluke stranku Srednju Afriku čini Republika Kamerun.
- (2) Člankom 80. stavkom 1. Sporazuma predviđeno je da poslovnik za postupke rješavanja sporova i kodeks ponašanja arbitara predviđene u poglavlju 3. (Postupci za rješavanje sporova) glave VI. (Izbjegavanje i rješavanje sporova) donosi Odbor za SGP.
- (3) Člankom 88. Sporazuma predviđeno je da Odbor za SGP može odlučiti izmijeniti glavu VI. (Izbjegavanje i rješavanje sporova) i njezine priloge,

ODLUČIO JE:

Članak 1.

Poslovnik za postupak mirenja utvrđuje se kao Prilog IV. Sporazumu kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Odluci.

Poslovnik za postupak arbitraže utvrđuje se kao Prilog V. Sporazumu kako je navedeno u Prilogu II. ovoj Odluci.

Kodeks ponašanja arbitara utvrđuje se kao Prilog VI. Sporazumu kako je navedeno u Prilogu III. ovoj Odluci.

Navedenim se poslovnici i kodeksom ponašanja ne dovode u pitanje posebna pravila predviđena Sporazumom ni koja može donijeti Odbor za SGP.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan potpisivanja.

Sastavljeno u xxx, xxx

Za Republiku Kamerun

Alamine Ousmane MEY

Za Europsku uniju

Cecilia MALMSTRÖM

PRILOG I.

POSLOVNIK ZA POSTUPAK MIRENJA

Članak 1.

Područje primjene

1. Odredbama ovog poslovnika dopunjuje se i precizira prijelazni Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike, s druge strane, a posebno njegov članak 69. koji se odnosi na mirenje.
2. Pravilima u nastavku strankama se želi omogućiti rješavanje sporova koji se mogu pojaviti između njih sporazumnim rješenjem nakon cjelovitog i brzog postupka mirenja.
3. U smislu ovog poslovnika, mirenje znači svaki postupak, bez obzira na naziv, u kojem stranke traže pomoć od miritelja radi postizanja mirnog rješenja spora.

Članak 2.

Početak postupka

1. Stranka u bilo kojem trenutku može pisanim putem zatražiti da stranke započnu postupak mirenja. Zahtjev mora biti dovoljno detaljan i jasno prikazivati probleme stranke koja ga podnosi. U njemu se također mora:
 - (a) točno utvrditi predmetna sporna mjera;
 - (b) iznijeti izjava o navodnim štetnim učincima za koje stranka koja je izjavila prigovor smatra da predmetna mjera ima ili će imati na trgovinu između stranaka;
 - (c) objasniti zašto stranka koja je izjavila prigovor smatra da su ti učinci povezani s predmetnom mjerom.
2. Postupak mirenja može se pokrenuti samo na temelju uzajamne suglasnosti stranaka. Ako stranka zatraži mirenje u skladu sa stavkom 1., druga stranka razmatra zahtjev i odgovara pisanim putem u roku od 5 dana od primitka zahtjeva. U suprotnom, zahtjev se smatra odbijenim.

Članak 3.

Odabir miritelja

1. Stranke biraju miritelja međusobnim dogovorom od početka postupka mirenja, a najkasnije 15 dana nakon primitka odgovora na zahtjev za mirenje.
2. Miritelj ne smije biti državljanin niti jedne stranke, osim ako se stranke dogovore drukčije.
3. Miritelj pisanom izjavom potvrđuje svoju neovisnost i nepristranost te raspoloživost za provedbu postupka mirenja.
4. Miritelj mora postupati u skladu s kodeksom ponašanja arbitara, uz nužne prilagodbe.

Članak 4.

Odvijanje postupka mirenja

1. Miritelj strankama na nepristran i transparentan način pomaže razjasniti mjeru i njezine moguće učinke na trgovinu te postići sporazumno rješenje.
2. Miritelj može odlučiti o najprimjerenijem načinu razjašnjavanja predmetne mjere i njezina mogućeg utjecaja na trgovinu. Konkretno, može organizirati sastanke između stranaka, savjetovati se njima zajednički ili pojedinačno, tražiti pomoć mjerodavnih stručnjaka i dionika ili se s njima savjetovati te pružati strankama dodatnu potporu koju one zatraže. Međutim, prije traženja pomoći ili savjetovanja s mjerodavnim stručnjacima i dionicima, miritelj se mora savjetovati sa strankama. Ako se miritelj želi odvojeno sastati ili obaviti razgovor s jednom od stranaka i/ili njezinim savjetnikom, o tome mora obavijestiti drugu stranku unaprijed ili u najkraćem mogućem roku nakon sastanka ili jednostrane komunikacije.
3. Miritelj može ponuditi savjete i predložiti rješenje na razmatranje strankama, koje ga mogu prihvatiti ili odbiti, a mogu i dogovoriti drugo rješenje. Međutim, miritelj ne smije davati nikakve savjete ili primjedbe u pogledu usklađenosti sporne mjere sa Sporazumom.
4. Postupak se odvija na državnom području stranke kojoj je zahtjev upućen ili, uz suglasnost stranaka, na drugom mjestu ili na drugi način.
5. Stranke nastoje postići sporazumno rješenje u roku od 60 dana od imenovanja miritelja. U očekivanju konačnog sporazuma stranke mogu razmotriti moguća privremena rješenja, osobito ako se mjera odnosi na kvarljivu robu.
6. Rješenje se može donijeti odlukom Odbora za SGP. Rješenja postignuta sporazumno moraju biti dostupna javnosti, osim ako stranke odluče drukčije. No javno objavljena verzija ne smije sadržavati informacije koje je jedna od stranaka odredila kao povjerljive.
7. Miritelj strankama na njihov zahtjev pisanim putem dostavlja nacrt činjeničnog izvješća sa sažetkom sporne mjere u predmetnom postupku te svih sporazumno postignutih rješenja kojima se postupak okončava, uključujući moguća privremena rješenja. Miritelj strankama daje rok od 15 dana za iznošenje primjedaba na nacrt izvješća. Nakon što je razmotrio primjedbe stranaka koje su one predale u roku, miritelj strankama u roku od 15 dana pisanim putem dostavlja završno činjenično izvješće. U činjeničnom izvješću ne smije biti nikakvih tumačenja Sporazuma.

Članak 5.

Završetak postupka mirenja

Postupak je završen:

- (a) donošenjem sporazumnog rješenja među strankama, na dan donošenja tog rješenja;
- (b) pisanom izjavom miritelja, nakon savjetovanja sa strankama, da daljnji naponi u mirenju nemaju izgleda za uspjeh, na dan te izjave;
- (c) pisanom izjavom jedne od stranaka nakon razmatranja sporazumno postignutih rješenja u okviru postupka mirenja te svih savjeta i rješenja koja je predložio miritelj, na dan te izjave. Takva se izjava ne smije objaviti prije isteka razdoblja propisanog člankom 4. stavkom 5. ovog poslovnika;
- (d) sporazumom stranaka u bilo kojoj fazi postupka, na dan sklapanja takvog sporazuma.

Članak 6.

Provedba sporazumnog rješenja

1. Ako stranke postignu dogovor o rješenju, svaka stranka poduzima mjere potrebne za njegovu provedbu u dogovorenom roku.
2. Stranka koja provodi mjeru obavješćuje u pisanom obliku u dogovorenom roku drugu stranku o svim koracima ili mjerama poduzetima za provedbu sporazumnog rješenja.

Članak 7.

Povjerljivost i povezanost s postupkom rješavanja sporova

1. Sve informacije u vezi s postupkom mirenja moraju biti povjerljive, osim ako je njihovo objavljivanje propisano zakonom ili je nužno za provedbu ili izvršenje sporazuma proizašlog iz mirenja.
2. Ako se stranke ne dogovore drukčije i ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 6. ovog poslovnika, sve su faze postupka povjerljive, uključujući savjete i predložena rješenja. Međutim bilo koja od stranaka može učiniti javno objaviti činjenicu da je mirenje u tijeku. Obveza povjerljivosti ne odnosi se na činjenične informacije koje su već dostupne u javnoj sferi.
3. Postupkom mirenja ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju odredaba o rješavanju sporova iz Sporazuma ili drugih sporazuma.
4. Prije pokretanja postupka mirenja nije potrebno provesti savjetovanje. Međutim, stranka bi se trebala normalno služiti ostalim relevantnim odredbama o suradnji ili savjetovanju u Sporazumu prije pokretanja postupka mirenja.
5. U drugim postupcima rješavanja sporova u okviru Sporazuma ili drugih sporazuma stranka se ne oslanja na sljedeće i ne iznosi sljedeće kao dokaz niti arbitražno vijeće razmatra sljedeće:
 - (a) stajališta koja je zauzela druga stranka tijekom postupka mirenja ili informacije prikupljene u skladu s člankom 4. stavkom 1. i člankom 4. stavkom 2. ovog poslovnika;
 - (b) činjenicu da je druga stranka izrazila spremnost da prihvati rješenje za mjeru koja je predmet mirenja;
 - (c) savjete ili prijedloge miritelja.
6. Miritelj ne smije biti član arbitražnog vijeća u postupku rješavanja spora u okviru Sporazuma ili Sporazuma o WTO-u ako je riječ o istom pitanju za koje je on bio miritelj, osim ako stranke odluče drukčije.

Članak 8.

Primjena poslovnika za postupak arbitraže

Članak 3. (Obavijesti, ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 2.), članak 15. (Troškovi), članak 16. (Radni jezik postupka, pismeno i usmeno prevođenje) i članak 17. (Izračun rokova) poslovnika o arbitraži primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 9.

Revizija

Pet godina od datuma stupanja na snagu ove Odluke stranke se na temelju stečenog iskustva i uspostave odgovarajućeg mehanizma u okviru WTO-a savjetuju o potrebi izmjene mehanizma mirenja.

PRILOG II.

POSLOVNIK ZA POSTUPAK ARBITRAŽE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Poslovnika:

Savjetnik : znači fizička osoba koju je stranka angažirala kako bi od nje dobila savjete ili pomoć u arbitražnom postupku.

Arbitražno vijeće : znači vijeće osnovano na temelju članka 71. Sporazuma;

Arbitar: znači član arbitražnog vijeća osnovanog na temelju članka 71. Sporazuma.

Pomoćnik: znači fizička osoba koja prema uvjetima imenovanja arbitra za njega obavlja istraživanja ili mu pomaže u obavljanju dužnosti;

Dan : znači kalendarski dan, osim ako je navedeno drukčije.

Predstavnik stranke : znači zaposlenik ili bilo koja druga fizička osoba koju je imenovalo ministarstvo ili vladino tijelo ili bilo koje drugo javno tijelo stranke koje zastupa stranku u sporu na temelju Sporazuma.

Stranka protiv koje je izjavljen prigovor: znači stranka koja navodno čini povredu odredaba iz članka 67. Sporazuma.

Stranka koja je izjavila prigovor: znači stranka koja zahtijeva osnivanje arbitražnog vijeća na temelju članka 70. Sporazuma.

Članak 2.

Područje primjene

1. Odredbama ovog poslovnika dopunjuje se i precizira prijelazni Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike, s druge strane, a posebno njegov članak 70. i sljedeći članci koji se odnose na arbitražu.
2. Pravilima u nastavku strankama se želi omogućiti rješavanje sporova koji se mogu pojaviti između njih sporazumnim rješenjem postignutim u okviru mehanizma arbitraže.
3. U okviru provedbe prijelaznog Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i stranke Srednje Afrike, sve se stranke mogu odlučiti za arbitražu kako bi riješile sporove koji mogu nastati među njima.

Članak 3.

Obavijesti

1. Svaki zahtjev, obavijest, pisani podnesak ili drugi dokument:
 - (a) arbitražnog vijeća istodobno se proslijeđuje objema strankama;

- (b) jedne stranke upućen arbitražnom vijeću istodobno se u kopiji šalje drugoj stranci; i
 - (c) jedne stranke upućen drugoj stranci istodobno se u kopiji, prema potrebi, šalje arbitražnom vijeću.
2. Sve obavijesti iz stavka 1. ovog članka dostavljaju se elektroničkom poštom ili, prema potrebi, drugim telekomunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati slanje obavijesti. Osim ako se dokaže drukčije, smatra se da je obavijest dostavljena na dan slanja.
 3. Sve obavijesti šalju se Glavnoj upravi za trgovinu Europske komisije Europske unije i kamerunskom ministarstvu odgovornom za provedbu SGP-a.
 4. Manje pogreške u pisanju u zahtjevima, obavijestima, pisanim podnescima i drugim dokumentima povezanim s arbitražnim postupkom mogu se ispraviti dostavom novog dokumenta u kojem su jasno navedene izmjene.
 5. Ako je zadnji dan za dostavu dokumenta neradni dan u stranci Srednjoj Africi ili u Europskoj uniji dokument se može dostaviti sljedećeg radnog dana. Nijedan dokument, obavijest ili zahtjev bilo koje vrste neće se smatrati primljenim na neradni dan.
 6. Ovisno o predmetu spornih odredbi, kopije svih zahtjeva i obavijesti upućenih Odboru za SGP u skladu s ovim poslovníkom šalju se i ostalim relevantnim institucionalnim tijelima.

Članak 4.

Imenovanje arbitara

1. Ako se u skladu s člankom 71. Sporazuma arbitra bira ždrijećom, predsjednik Odbora za SGP ili njegov predstavnik odmah obavješćuje stranke o datumu, vremenu i mjestu provođenja ždrijećba.
2. Stranke nazoće ždrijećbanju.
3. Predsjednik Odbora za SGP ili njegov predstavnik obavješćuje pisanim putem svaku odabranu osobu o njezinom imenovanju na dužnost arbitra. Svaka osoba objema strankama potvrđuje svoju raspoloživost u roku od pet (5) dana od dana primitka obavijesti o imenovanju.
4. Ako u trenutku podnošenja zahtjeva na temelju članka 71. stavka 2. Sporazuma nije sastavljen popis iz članka 85. Sporazuma, arbitre ždrijećom bira predsjednik Odbora za SGP među osobama koje su službeno predložile jedna ili obje stranke i koje ispunjavaju uvjete iz članka 85. stavka 2. Sporazuma.

Članak 5.

Suradnja stranaka i arbitražnog vijeća

1. Osim ako se dogovore drukčije, stranke se sastaju s arbitražnim vijećem u roku od sedam (7) dana od njegova osnivanja kako bi se utvrdila pitanja koja stranke ili arbitražno vijeće smatraju primjerenima, uključujući:
 - (a) naknade i troškove koji se plaćaju arbitrima, koji su u skladu sa standardima WTO-a;

- (b) naknada za svakog pomoćnika arbitra ne smije premašivati 50 % ukupne naknade za tog arbitra;
- (c) vremenski raspored postupka.

Na tom sastanku mogu telefonski ili putem videokonferencije sudjelovati arbitri i predstavnici stranaka.

2. Ako se stranke ne dogovore drukčije, pet (5) dana nakon datuma osnivanja arbitražnog vijeća, arbitražno vijeće dobiva sljedeći mandat:
„Ispitati, s obzirom na odgovarajuće odredbe Sporazuma, pitanje iz zahtjeva za osnivanje arbitražnog vijeća, odlučiti o usklađenosti predmetne mjere s odredbama iz članka 67. Sporazuma i donijeti odluku u skladu s člancima 73., 83. i 84. Sporazuma.”
3. Stranke izvješćuju arbitražno vijeće o dogovorenom mandatu u roku od tri (3) dana od njihova dogovora.

Članak 6.

Pisani podnesci

Stranka koja je izjavila prigovor dostavlja svoj početni pisani podnesak najkasnije dvadeset (20) dana nakon datuma osnivanja arbitražnog vijeća. Stranka protiv koje je izjavljen prigovor dostavlja svoj pisani odgovor najkasnije dvadeset (20) dana nakon datuma dostave početnog pisanog podneska.

Članak 7.

Rad arbitražnih vijeća

1. Predsjednik arbitražnog vijeća predsjedava svim sastancima vijeća. Arbitražno vijeće može predsjedniku prenijeti ovlast za donošenje upravnih i postupovnih odluka u dotičnom području.
2. U raspravama se sudjeluje osobno. Ako u Sporazumu ili ovom poslovniku nije drukčije predviđeno i ne dovodeći u pitanje članak 9. stavak 5. ovog poslovnika, arbitražno vijeće može obavljati svoje ostale aktivnosti s pomoću bilo kojeg sredstva, uključujući telefon, telefaks ili računalne veze.
3. Samo arbitri mogu sudjelovati u vijećanjima arbitražnog vijeća, ali arbitražno vijeće može dopustiti da na vijećanjima budu prisutni njihovi pomoćnici.
4. Sastavljanje odluka u isključivoj je nadležnosti arbitražnog vijeća i ne može se delegirati.
5. Kada se pojavi postupovno pitanje koje nije obuhvaćeno odredbama glave VI. Sporazuma (Izbjegavanje i rješavanje sporova), arbitražno vijeće nakon savjetovanja sa strankama može usvojiti odgovarajući postupak koji je u skladu s tim odredbama i kojim se osigurava jednako postupanje između stranaka.
6. Ako arbitražno vijeće smatra da je potrebno promijeniti neki rok svojih postupaka, osim rokova navedenih u glavi VI. Sporazuma (Izbjegavanje i rješavanje sporova), ili da je potrebna kakva druga postupovna ili upravna prilagodba, ono obavješćuje stranke u pisanom obliku o razlozima promjene odnosno prilagodbe te o potrebnom

razdoblju odnosno o potrebnoj prilagodbi. Arbitražno vijeće može donijeti takvu izmjenu ili prilagodbu nakon savjetovanja sa strankama.

7. Na zahtjev stranke arbitražno vijeće može promijeniti rokove koji se primjenjuju u postupcima i pritom osigurava jednako postupanje prema strankama.
8. Na zajednički zahtjev stranaka arbitražno vijeće u bilo kojem trenutku suspendira postupak za razdoblje koje su dogovorile stranke, a koje ne prelazi dvanaest (12) uzastopnih mjeseci. Arbitražno vijeće nastavlja s postupkom u bilo kojem trenutku na zajednički pisani zahtjev stranaka ili na kraju dogovorenog razdoblja suspenzije na pisani zahtjev jedne od stranaka. Zahtjev se dostavlja predsjedniku arbitražnog vijeća i prema potrebi drugoj stranci. Ako je postupak pred arbitražnim vijećem suspendiran dulje od dvanaest (12) uzastopnih mjeseci, ovlast koja se dodjeljuje pri osnivanju arbitražnog vijeća prestaje važiti, a njegov se postupak završava. Stranke se u svakom trenutku mogu dogovoriti o završetku postupka pred arbitražnim vijećem. Stranke zajednički obavješćuju predsjednika arbitražnog vijeća o tom sporazumu. U slučaju suspenzije, relevantni rokovi produljuju se za vrijeme koje odgovara razdoblju obustave postupka arbitražnog vijeća.
9. Završetak rada arbitražnog vijeća ne dovodi u pitanje prava stranaka u drugom postupku o istom predmetu na temelju glave VI. Sporazuma (Izbjegavanje i rješavanje sporova).

Članak 8.

Zamjena

1. Ako arbitar nije u mogućnosti sudjelovati u postupku, odstupi ili mora biti zamijenjen, zamjena se bira u skladu s člankom 71. Sporazuma.
2. Ako stranka smatra da arbitar ne ispunjuje zahtjeve iz kodeksa ponašanja te da ga se zbog tog razloga mora zamijeniti, ta stranka o tome obavješćuje drugu stranku u roku od petnaest (15) dana od trenutka kada je saznala za okolnosti koje upućuju na to da je arbitar prekršio odredbe kodeksa ponašanja.
3. Stranke se međusobno savjetuju u roku od petnaest (15) dana. Stranke obavješćuju arbitra o njegovu navodnom neispunjavanju zahtjeva te od njega mogu zatražiti da poduzme potrebne korake kako bi ispravio navodno neispunjavanje zahtjeva. Stranke mogu, ako se tako dogovore, razriješiti arbitra dužnosti i izabrati novog arbitra u skladu s postupkom iz članka 71. stavka 2. Sporazuma.
4. Ako se stranke ne usuglase o potrebi zamjene arbitra, osim predsjednika, bilo koja od stranaka može zatražiti da se to pitanje uputi predsjedniku arbitražnog vijeća, čija je odluka konačna.

Ako na temelju tog zahtjeva predsjednik utvrdi da arbitar ne postupa u skladu sa zahtjevima kodeksa ponašanja, bira se novi arbitar u skladu s člankom 71. stavkom 3. Sporazuma.
5. Ako se stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene predsjednika, bilo koja od njih može zatražiti da se to pitanje uputi jednoj od osoba uvrštenih na popis uspostavljen na temelju članka 85. Sporazuma koje su izabrane da djeluju kao predsjednik arbitražnog vijeća. Predsjednik Odbora za SGP tu osobu odabire ždrijebom. Odabrana osoba odlučuje o tome je li predsjednik djelovao u skladu sa zahtjevima kodeksa ponašanja. Njezina je odluka konačna.

Ako se odluči da predsjednik ne ispunjuje zahtjeve kodeksa ponašanja, bira se novi predsjednik u skladu s člankom 71. stavkom 3. Sporazuma.

Članak 9.

Rasprave

1. Na temelju rasporeda utvrđenog u skladu s člankom 5. stavkom 1. predsjednik arbitražnog vijeća, nakon savjetovanja sa strankama i drugim arbitrima, obavješćuje stranke o datumu, vremenu i mjestu održavanja rasprave. Stranka zadužena za logističko upravljanje postupkom stavlja te informacije na raspolaganje javnosti; podložno članku 11. ovog poslovnika.
2. Ako se stranke ne dogovore drukčije, rasprava se održava u Bruxellesu ako je stranka koja je izjavila prigovor Srednja Afrika, odnosno u Yaoundéu ako je Europska unija stranka koja je izjavila prigovor.
3. Ako se stranke tako dogovore, arbitražno vijeće može sazvati dodatne rasprave.
4. Svi arbitri moraju biti prisutni tijekom cijele rasprave.
5. Bez obzira na to je li postupak otvoren za javnost ili nije, raspravi mogu prisustvovati sljedeće osobe:
 - (a) predstavnici stranaka;
 - (b) savjetnici stranaka;
 - (c) administrativno osoblje, usmeni prevoditelji, pismeni prevoditelji i sudski izvijestitelji;
 - (d) pomoćnici arbitara;
 - (e) stručnjaci koje odredi arbitražno vijeće u skladu s člankom 81. Sporazuma.
6. Svaka stranka najkasnije pet (5) dana prije datuma rasprave arbitražnom vijeću i drugoj stranci dostavlja popis imena osoba koje će usmeno iznijeti argumente na raspravi u ime te stranke te popis imena drugih predstavnika i savjetnika koji će prisustvovati raspravi.
7. Arbitražno vijeće stranci koja je izjavila prigovor i stranci protiv koje je izjavljen prigovor osigurava jednako vrijeme za izlaganje. Ono vodi raspravu na sljedeći način:

Iznošenje argumenata

- (a) iznošenje argumenata stranke koja je izjavila prigovor i
- (b) iznošenje argumenata stranke protiv koje je izjavljen prigovor.

Iznošenje protuargumenata

- (a) odgovor stranke koja je izjavila prigovor;
 - (b) odgovor stranke protiv koje je izjavljen prigovor.
8. Arbitražno vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom rasprave uputiti pitanja bilo kojoj stranci.
 9. Arbitražno vijeće osigurava da se zapisnik s rasprave sastavi i dostavi strankama u razumnom roku nakon rasprave. Stranke mogu iznijeti primjedbe na zapisnik, a arbitražno vijeće ih može razmotriti.

10. Svaka stranka može arbitrima i drugoj stranci u roku od deset (10) radnih dana od datuma rasprave dostaviti dopunski pisani podnesak o svim pitanjima proizašlima iz rasprave.

Članak 10.

Pitanja u pisanom obliku

1. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku tijekom postupka uputiti pitanja u pisanom obliku jednoj stranci ili objema strankama. Svaka stranka prima primjerak svih pitanja koje je uputilo arbitražno vijeće.
2. Svaka stranka dostavlja drugoj stranci i primjerak svojeg pisanog odgovora na pitanja arbitražnog vijeća. Svaka stranka ima mogućnost pismeno dostaviti svoje primjedbe na odgovor druge stranke u roku od pet (5) radnih dana od datuma primitka.

Članak 11.

Transparentnost i povjerljivost

1. Svaka stranka i arbitražno vijeće čuvaju povjerljivost informacija koje je arbitražnom vijeću dostavila druga stranka i koje je potonja odredila kao povjerljive. Ako podnesak koji stranka dostavi arbitražnom vijeću sadržava povjerljive informacije, ta stranka u roku od petnaest (15) dana dostavlja i verziju tog podneska koja nije povjerljiva i koja se može objaviti.
2. Ovim se poslovníkom ne sprječava da jedna od stranka otkrije javnosti svoja stajališta, pod uvjetom da, prilikom upućivanja na informacije koje je dostavila druga stranka, ne otkriva nikakve informacije koje je druga stranka označila povjerljivima.
3. Arbitražno vijeće sastaje se na zatvorenoj sjednici ako podnesak i argumenti stranke sadržavaju povjerljive poslovne informacije. Stranke poštuju povjerljivost rasprava arbitražnog vijeća ako se održavaju na zatvorenoj sjednici.

Članak 12.

Kontakti *ex parte*

1. Arbitražno vijeće ne sastaje se sa strankom niti s njom kontaktira u odsutnosti druge stranke.
2. Nijedan arbitar ne smije raspravljati o aspektima spornog pitanja postupka s jednom strankom ili više njih u odsutnosti drugih arbitara.

Članak 13.

Podnesci *amicus curiae*

1. Nevladine osobe s poslovnim nastanom na području stranke mogu arbitražnom vijeću dostaviti podneske *amicus curiae* u skladu sa sljedećim stavicama.
2. Ako se stranke ne dogovore drukčije u roku od pet (5) dana od datuma osnivanja arbitražnog vijeća, arbitražno vijeće može primati dobrovoljne podneske u pisanom obliku, pod uvjetom da su dostavljeni u roku od deset (10) dana od datuma osnivanja arbitražnog vijeća, da ni u kojem slučaju nisu dulji od petnaest (15) tipkanih stranica,

uključujući priloge, te da su neposredno relevantni za problem koji arbitražno vijeće razmatra.

3. U podnesku se predstavlja fizička ili pravna osoba koja dostavlja podnesak, uključujući prirodu njezinih aktivnosti i izvor njezina financiranja, i definira se priroda interesa koji ta osoba ima u arbitražnom postupku. Podnesak je napisan na jezicima koje odaberu stranke u skladu sa člankom 16. stavkom 1. i člankom 16. stavkom 2. ovog poslovnika.
4. Podnesci se dostavljaju strankama kako bi mogle iznijeti svoje primjedbe. Stranke mogu, u roku od deset (10) dana od slanja obavijesti, svoje primjedbe dostaviti arbitražnom vijeću.
5. Arbitražno vijeće u svojoj odluci navodi sve zaprimljene podneske koji su u skladu s ovim pravilima. Arbitražno vijeće u svojoj odluci nije obvezno navesti argumente iznesene u tim podnescima. Arbitražno vijeće dostavlja svaki zaprimljeni podnesak strankama kako bi one mogle podnijeti svoje primjedbe.

Članak 14.

Hitni slučajevi

U hitnim slučajevima iz članka 73. stavka 2. Sporazuma arbitražno vijeće, nakon savjetovanja sa strankama, prema potrebi prilagođava rokove iz ovog poslovnika i obavješćuje stranke o tim prilagodbama.

Članak 15.

Troškovi

1. Svaka stranka snosi svoje troškove sudjelovanja u postupku arbitraže.
2. Stranka protiv koje je izjavljen prigovor odgovorna je za logističko upravljanje arbitražnim postupkom, posebno za organizaciju rasprava, osim ako je drukčije dogovoreno, te snosi sve troškove koji se odnose na logističko upravljanje raspravom. Međutim stranke zajednički i ravnopravno dijele ostale upravne troškove postupka, uključujući naknadu i troškove arbitara i njihovih pomoćnika.

Članak 16.

Radni jezik postupka, pismeno i usmeno prevođenje

1. Za vrijeme savjetovanja iz članka 71. stavka 2. ovog Sporazuma, a najkasnije tijekom sastanka iz članka 5. stavka 1. ovog poslovnika, stranke se nastoje dogovoriti o zajedničkom radnom jeziku postupaka pred arbitražnim vijećem.
2. Ako se stranke ne dogovore o zajedničkom radnom jeziku, svaka stranka organizira i snosi troškove prijevoda svojih pisanih podnesaka na jezik koji je odabrala druga stranka, osim ako su podnesci napisani na jednom od službenih jezika koji su zajednički strankama Sporazuma o gospodarskom partnerstvu. Za usmeno prevođenje usmenih očitovanja na jezicima koje su odabrale stranke odgovorna je stranka protiv koje je izjavljen prigovor, pod uvjetom da je odabrala jedan od službenih jezika koji su zajednički strankama. Ako jedna od stranaka odabere jezik koji nije službeni jezik koji je zajednički strankama, ona je u potpunosti odgovorna za usmeno prevođenje usmenih očitovanja.

3. Izvješća i odluke arbitražnog vijeća sastavljaju se na jeziku ili jezicima koje su odabrale stranke. Ako stranke nisu postigle dogovor o zajedničkom radnom jeziku, privremeno izvješće, završno izvješće i odluke arbitražnog vijeća sastavljaju se na jednom od službenih jezika stranaka Sporazuma.
4. Sve troškove prijevoda odluke arbitražnog vijeća na jezik ili jezike koje su odabrale stranke snose podjednako.
5. Stranka može dostaviti primjedbe o točnosti bilo kojeg prijevoda dokumenta izrađenog u skladu s ovim pravilima.
6. Svaka stranka snosi troškove prijevoda svojih pisanih podnesaka.

Članak 17.

Računanje rokova

Svi rokovi utvrđeni u glavi VI. Sporazuma (Izbjegavanje i rješavanje sporova) i u ovom poslovniku, uključujući rokove u kojima arbitražna vijeća moraju priopćiti svoje odluke, mogu se izmijeniti uz obostranu suglasnost stranaka, a računaju se u kalendarskim danima od dana nakon radnje ili činjenice na koje se odnose, osim ako je drukčije određeno.

Članak 18.

Drugi postupci

Rokovi utvrđeni ovim poslovnikom prilagođavaju se u skladu s posebnim rokovima predviđenima za donošenje odluke arbitražnog vijeća u postupcima iz članaka od 74. do 78. Sporazuma.

PRILOG III.
KODEKS PONAŠANJA ZA ARBITRE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog kodeksa ponašanja:

Arbitar: znači član arbitražnog vijeća osnovanog na temelju članka 71. Sporazuma.

Pomoćnik: znači fizička osoba koja prema uvjetima imenovanja arbitra za njega obavlja istraživanja ili mu pomaže u obavljanju dužnosti;

Kandidat: znači osoba čije je ime na popisu arbitara iz članka 85. Sporazuma i koja se uzima u obzir prilikom odabira arbitra na temelju članka 71. Sporazuma;

Miritelj: znači fizička osoba koja vodi postupak mirenja u skladu s člankom 69. Sporazuma;

Osoblje: u odnosu na arbitra, znači fizičke osobe koje su pod vodstvom i nadzorom arbitra, osim pomoćnikâ.

Članak 2.

Temeljna načela

1. Radi očuvanja integriteta i nepristranosti mehanizma za rješavanje sporova svaki je kandidat za arbitra dužan proučiti ovaj kodeks ponašanja. Njegova je dužnost:
 - (a) biti neovisan i nepristran;
 - (b) izbjegavati izravan ili neizravan sukob interesa;
 - (c) izbjegavati neprimjereno postupanje i dojam neprimjerenosti ili pristranosti;
 - (d) poštovati najviše standarde ponašanja te
 - (e) ne smije biti podložen vlastitim interesima, vanjskim pritiscima, političkim interesima, zahtjevima javnosti, odanosti stranci ili strahu od kritike.
2. Arbitar ne smije, neposredno ili posredno, preuzeti nikakve obveze niti prihvatiti nikakve povlastice koje bi na bilo koji način utjecale, ili davale dojam da utječu, na ispravno obavljanje njezinih ili njegovih dužnosti.
3. Arbitar svoj položaj u arbitražnom vijeću ne iskorištava za ostvarivanje osobnog ili privatnog interesa. Arbitar izbjegava radnje kojima se može stvoriti dojam da druge osobe mogu utjecati na njega.
4. Arbitar ne dopušta da sadašnji ili prijašnji financijski, poslovni, profesionalni, osobni ili društveni odnosi ili odgovornosti utječu na njegovo ponašanje ili prosudbu.
5. Arbitar izbjegava uspostavljanje bilo kakvih odnosa ili stjecanje bilo kakvih financijskih interesa koji bi mogli utjecati na njegovu nepristranost ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti.

Članak 3.

Obveze otkrivanja informacija

1. Prije nego što se potvrdi njegov izbor za arbitra u skladu s člankom 71. Sporazuma, kandidat otkriva sve interese, odnose ili pitanja koji bi mogli ugroziti njegovu neovisnost ili nepristranost ili koji bi mogli opravdano stvoriti dojam nedoličnosti ili pristranosti tijekom postupka. Kandidat u tu svrhu poduzima sve razumne napore kako bi stekao saznanja o postojanju takvih interesa, odnosa i pitanja, uključujući financijske interese, profesionalne interese, interese zaposlenja ili obiteljske interese.
2. Obveza otkrivanja iz stavka 1. ovog članka trajna je obveza te je arbitar dužan otkriti sve takve interese, odnose ili pitanja koji se mogu pojaviti u bilo kojoj fazi postupka.
3. Kandidat ili arbitar obavješćuje Odbor za SGP o svim pitanjima koja se odnose na postojeće ili moguće povrede ovog kodeksa ponašanja čim o njima stekne saznanje, kako bi ih stranke mogle razmotriti.

Članak 4.

Dužnosti arbitara

1. Nakon što prihvati imenovanje arbitar je na raspolaganju i obavlja svoje dužnosti tijekom cijelog postupka temeljito, brzo, pravedno i marljivo.
2. Arbitar razmatra samo ona pitanja koja su se pojavila u postupku i koja su potrebna za donošenje odluke i ne može prenijeti tu dužnost na drugu osobu.
3. Arbitar poduzima sve prikladne mjere kako bi osigurao da su njegov pomoćnik i njegovo osoblje upoznati s člancima 2., 3 i 6. ovog kodeksa ponašanja te da ih se pridržavaju.

Članak 5.

Obveze bivših arbitara

Svi bivši arbitri moraju izbjegavati aktivnosti koje mogu stvoriti dojam kako su u obavljanju svojih dužnosti bili pristrani ili izvlačili koristi iz odluke arbitražnog vijeća.

Članak 6.

Povjerljivost

1. Arbitar odnosno bivši arbitar nikada ne otkriva i ne upotrebljava bilo kakve informacije koje nisu za javnost, a koje se odnose na postupak ili su za njih saznali tijekom postupka, osim za potrebe tog postupka, i ni u kojem slučaju takve informacije ne otkrivaju i ne upotrebljavaju kako bi ostvarili bilo kakvu osobnu korist ili korist za druge ili naštetili tuđim interesima.
2. Arbitar ne otkriva odluku arbitražnog vijeća ili njezine dijelove dok se ona ne objavi u skladu s člankom 84. stavkom 2. Sporazuma.
3. Arbitar odnosno bivši arbitar nikada ne objavljuje podatke o vijećanju arbitražnog vijeća ili o stajalištu bilo kojeg člana vijeća.

Članak 7.

Troškovi

Svaki arbitar vodi bilješke i podnosi konačni račun za vrijeme koje je posvetio postupku i za svoje troškove te za vrijeme i troškove svojeg pomoćnika.

Članak 8.

Miritelji

Ovaj kodeks ponašanja primjenjuje se *mutatis mutandis* na miritelje.
